

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **" ОСНОВИ НЕЙРОХІРУРГІЇ ТА НЕЙРОСТОМАТОЛОГІЇ "**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК71**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5**
Семестр(и): **IX (осінній) або X (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **3,0 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК7, ОК13, ОК18, ОК19, ОК20, ОК32, ОК34**

Кафедра/підрозділ: **кафедра неврології з курсом нейрохірургії, пр. Незалежності, 13, КНП ХМР «Обласна клінічна лікарня»**

Керівник освітнього компонента: д. мед. н., професор П'ятикоп В.О.,
email: vo.pyatikop@knm.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ
<https://distance.knm.edu.ua/course/view.php?id=2324>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Основи нейрохірургії та нейростоматології» - освітній компонент присвячений вивченню основних принципів діагностики, клінічної оцінки та надання медичної допомоги при нейрохірургічній та нейростоматологічній патології, що може зустрічатися у практиці лікаря-стоматолога. «Основи нейрохірургії та нейростоматології» для лікарів-стоматологів є спеціалізованим клінічним курсом, сфокусованим на патологіях, що знаходяться на межі компетенцій нейрохірурга та щелепно-лицевого хірурга і можуть зустрічатися у практиці лікаря-стоматолога. Курс спрямований на формування у майбутніх лікарів-стоматологів навичок: раннього розпізнавання небезпечних для життя неврологічних станів, проведення первинної клінічної оцінки пацієнта, визначення тактики маршрутизації пацієнта, надання першої медичної допомоги при нейрохірургічній патології.

МЕТА КУРСУ: Формування у здобувачів освіти компетентностей щодо своєчасної діагностики поєднаної краніофасіальної патології, виявлення симптомів ураження центральної та периферичної нервових систем, визначення тактики маршрутизації пацієнта та надання медичної допомоги при нейрохірургічній та нейростоматологічній патології із застосуванням сучасних методів обстеження та вибору лікувальної тактики згідно з актуальними клінічними протоколами та настановами.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Знати основні симптоми та синдроми, типи перебігу та клінічні прояви нейрохірургічних та нейростоматологічних захворювань.
- Розуміти принципи сучасних методів діагностики, що застосовуються в нейрохірургії, їх можливості, показання та протипоказання.
- Знати діагностичні алгоритми (послідовність та обґрунтування призначення методів обстежень) щодо основних нейрохірургічних та нейростоматологічних захворювань
- Вміти трактувати результати сучасних методів діагностичних обстежень, обґрунтувати та формулювати попередній діагноз щодо основних нейрохірургічних та нейростоматологічних захворювань

- Вміти користуватися сучасними клінічними стандартизованими шкалами для оцінки стану пацієнта та вибору лікувальної тактики
- Обґрунтувати покази до вибору сучасних методів лікування в нейрохірургії згідно діючим клінічним протоколам та настановам.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних занять (20 год.):

1. Травматичні ураження нервової системи: класифікація, клінічні прояви, діагностика. Принципи консервативного та хірургічного лікування.
2. Нейрохірургічна патологія центральної нервової системи: судинна патологія головного мозку: гостре порушення мозкового кровообігу за геморагічним, ішемічним типом. Нейроонкологія. Пухлини головного мозку та спинного мозку. Гідроцефалія. Сучасні принципи діагностики та лікування.
3. Нейростоматологічні больові синдроми щелепно-лицевої ділянки. Класифікація лицевого болю. Прозопалгії. Невралгія трійчастого нерва: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика. Функціональна та відновна нейрохірургія. Принципи медикаментозного та хірургічного лікування больових синдромів
4. Захворювання лицевого нерва та вегетативні нейростоматологічні синдроми. Неврит (нейропатія) лицевого нерва: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика. Принципи консервативного та хірургічного лікування. Залік.

Перелік тем самостійної роботи здобувача освіти (70 год.)

1. Анатомо-функціональні особливості черепних нервів та їх значення у практиці лікаря-стоматолога.
2. Черепно-мозкова травма: сучасні підходи до діагностики, невідкладної допомоги та маршрутизації пацієнтів.
3. Сучасні методи нейровізуалізації в нейрохірургії (КТ, МРТ) та їх значення у діагностиці патології головного мозку.
4. Нейроонкологія: клінічні прояви пухлин головного мозку та принципи нейрохірургічного лікування.
5. Сучасні підходи до діагностики та лікування невралгії трійчастого нерва. Медикаментозна терапія та малоінвазивні методи лікування.
6. Неврити та нейропатії трійчастого нерва: причини виникнення, клінічні прояви та принципи лікування.
7. Неврит (нейропатія) лицевого нерва: клінічні форми, діагностика, сучасні методи консервативного та хірургічного лікування.
8. Нейростоматологічні аспекти захворювань скронево-нижньощелепного суглоба та дисфункції СНЩС.
9. Прозопалгії та інші больові синдроми щелепно-лицевої ділянки: класифікація, патогенез та принципи лікування.
10. Вегетативні нейростоматологічні синдроми: синдром Сладера, синдром Оппенгейма, синдром Шегрена.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: роз'яснення, бесіда-дискусія, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці вивчення курсу середня оцінка за освітній компонент конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до Інструкції з оцінювання.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Оцінка підсумкове заняття становить від 3 до 5 балів та враховується під час визначення загального балу з дисципліни (ЗНД).

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД (оцінка з дисципліни) = ЗНД (загальний навчальний досягнутий бал) + ІЗ (індивідуальні завдання)

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Нейрохірургія: Підручник – 2-ге вид. /За ред. акад. В.І. Цимбалюка. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 360 с.
2. Нейрохірургія: навчальний посібник / за ред. В.О. П'ятикопа. – 2-ге видання перероблене та доповнене. П'ятикоп В.О., Кутовий І.О., Сергієнко Ю.Г., Завгородня Н.І.- Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2025. – 182 с. ISBN: 978-617-505-978-4
3. Стандартизація в нейрохірургії. Частина 1. Травматичні ушкодження центральної та периферичної нервової системи/ За редакцією Є.Г. Педаченка – Київ 2019 – 152 с.
4. Нейростоматологія: навч. посіб. / за ред. д-ра мед. наук, проф. Гриб В. А. - Київ: Медкнига, 2021. - 215 с.
5. Пятикоп, В.О., Казаченко А.В., Кутовий І.О., проф. Григорова І.О. Нейростоматологія. Методичний посібник.- . Харків.-2017. - 49с.
6. Нейростоматологія: навчальний посібник / В. С. Личко, С. О. Личко, О. О. Потапов. – Суми: Сумський державний університет, 2024. – 337 с.
7. Huff KD, Benoliel R. Clinical Handbook for Oral, Facial, and Head Pain. J Oral Facial Pain Headache. 2023 Dec 18;37(4):219-268. doi: 10.11607/ofph.3488.
8. Gary D. Klasser / Marcela Romero Reyes (Editor). Orofacial Pain. Guidelines for Assessment, Diagnosis, and Management. 7th Edition 2023. Quintessence, Book 368p.

В.о. зав. кафедри неврології
з курсом нейрохірургії
Професорка, д. мед. н.

Наталія НЕКРАСОВА